

Barcelona impulsa la segona mesura del Pla de Drets Culturals pel dret a la creació, l'experimentació, la recerca i la producció cultural

» “Cultura de base i sectors culturals: Dret a la creació, l'experimentació, la recerca i la producció cultural” és la segona mesura que es presenta, de les nou que inclou el Pla de Drets Culturals de Barcelona

» En total inclou 13 accions per garantir el dret a l'expressió i la creació artística, així com el de la promoció de la participació i el treball cultural digne

» El pressupost assignat supera els 36 milions d'euros, del quals 20 milions són despesa ordinària i els 16 restants una aportació extraordinària per implementar nous programes i reforçar els ja existents en el nou marc de la mesura

» Es posa en marxa la campanya de comunicació ‘Aquí es fa cultura’ per empoderar la ciutadania vers el debat al voltant del significat i sentit dels drets culturals

“Cultura de base i sectors culturals: Dret a la creació, l'experimentació, la recerca i la producció cultural” és la segona mesura que es presenta, de les nou que inclou el Pla de Drets Culturals de Barcelona. Es tracta d'un recull de projectes i línies d'actuació que busquen acompanyar a totes les persones, empreses i entitats que desenvolupen una activitat creativa i cultural dins de la ciutat, millorant les condicions per realitzar el treball cultural i atenuant les dificultats estructurals i conjunturals del context socioeconòmic actual.

Aquesta Mesura vol posar especial atenció en el suport a totes aquelles empreses, entitats i col·lectius que formen la base del teixit cultural de la ciutat que constitueixen un espai ric i divers des d'on posar en comú necessitats i demandes.

En aquest sentit, **la Mesura inclou la reformulació de les línies de subvenció i ajuts atorgades anualment per l'Ajuntament** que, en gran part, busca adaptar-se a noves formes de classificació dels projectes, tant pel que fa a les disciplines, a les dimensions i als objectius que persegueixen. **També inclou el desplegament d'un nou programa de beques per a la creació**, que ajudarà els agents culturals a experimentar tant en formats com en continguts; **així com la implementació de nous programes** com els **Baixos de Protecció Oficial Cultural**, la celebració de la **Biennal d'Art Manifesta**, el desplegament de la **Moneda Cultural REC**, l'impuls de l'**Oficina Ciutadana de la Cultura**, la creació de les **Cases de la Cultura de Barcelona**, l'ampliació dels circuits d'exhibició municipal, entre d'altres accions.

Els seus objectius són:

- Oferir espais i recursos als creadors i les creadores per difondre i connectar el seu treball amb altres agents culturals i/o conciutadans.
- Implementar programes per pal·liar la precarietat laboral de les persones treballadores de la cultura.
- Establir nous mecanismes de suport a la creació, la producció i la distribució.
- Dissenyar mecanismes per promoure un treball més concertat entre els actors del sector públic, de l'economia de mercat i de l'economia social i solidària.
- Millorar els mecanismes de suport al sector cultural de la ciutat.
- Promoure la mobilitat dels creadors i les creadores locals.
- Millorar les condicions de contractació municipal amb criteris socials.
- Promoure la reflexió i el debat al voltant de les polítiques culturals.
- Crear xarxes de col·laboració entre els agents culturals de la ciutat.
- Millorar i descentralitzar els circuits d'exhibició artística i cultural.
- Garantir l'accés als recursos i a la participació cultural de les persones professionals de la cultura i del conjunt de la ciutadania.

La mesura “**Cultura de base i sectors culturals: Dret a la creació, l'experimentació, la recerca i la producció cultural**” forma part del **Pla de Drets Culturals de Barcelona**, que es va presentar el passat 30 d'abril com a marc conceptual, polític i estratègic per reconèixer i eixamplar els drets culturals a la ciutat. L'objectiu d'aquest pla és dissenyar polítiques públiques des de la perspectiva dels drets culturals i obrir el camí cap a un reconeixement d'aquests drets per al conjunt de la ciutadania de Barcelona.

13 accions per garantir el dret a l'expressió i la creació artística així com el de la participació i el treball cultural digne

1. Beques Barcelona Crea

L'any 2020, l'impacte de la pandèmia va portar a l'Ajuntament de Barcelona a reformular els premis Ciutat de Barcelona, transformant-los en la convocatòria Beques 'Premis Barcelona 2020' de suport al teixit cultural, educatiu i científic de la ciutat. La convocatòria va rebre 2.275 candidatures, el 86% de l'àmbit de la cultura, i la resta es van repartir entre els àmbits de ciència i educació. Es van atorgar un total de 226 beques amb imports entre els 6.000 € i els 10.000 €.

L'ICUB desplegarà un nou programa anual de beques per a la creació i la innovació en pràctiques culturals, les Beques Barcelona Crea. La convocatòria es publicarà a finals de 2021 i contribuirà a mantenir l'impuls cultural i científic de la ciutat.

Les categories del nou programa seran: les arts escèniques, les arts visuals, la creació musical, la creació audiovisual, les cultures populars, la creació literària i traducció, l'art i ciència i l'adaptació audiovisual d'obres literàries.

Les beques esdevindran un actiu no només per a les persones, entitats i col·lectius que les rebin, sinó també per a la Xarxa de Fàbriques de Creació i per al conjunt del teixit artístic i cultural de la ciutat.

2. Espai de coordinació i banc de recursos de la xarxa de Fàbriques de Creació

Un dels reptes pendents de la xarxa formada per 11 equipaments és assolir uns majors nivells de coordinació entre les diferents Fàbriques, compartint projectes i recursos per arribar a tot el teixit cultural i artístic de la ciutat i l'Àrea Metropolitana. Així doncs, aquesta línia d'acció vol concretar un sistema de coordinació que permeti avançar en aquesta direcció.

3. Sistema municipal de residències de creació

L'ICUB fa temps que aposta per obrir noves línies i programes que donin suport a les fases de creació i experimentació dels projectes culturals. El nou programa de Beques Barcelona Crea inclourà a partir de 2023 la selecció d'un projecte de cada categoria que, a més de rebre l'import de la beca, participarà en un programa de residències d'alguna de les Fàbriques de Creació de la ciutat. Amb aquesta acció es vol promoure també els processos de creació artística a través de la mobilitat d'artistes i creadors/es. El programa permetrà, no només acollir talent creador d'altres llocs, sinó també establir intercanvis amb altres institucions culturals estatals i internacionals per facilitar la mobilitat dels creadors/es de la ciutat. Aquesta aposta per la internacionalització i la mobilitat artística es farà en col·laboració amb l'Institut Ramon Llull.

4. Reformulació de les subvencions i els ajuts existents

Els canvis en el teixit cultural i les demandes de modificacions i millores que els diferents sectors i agents fa temps que reclamen, feien necessària la revisió de les bases, els models de convocatòries, les categoritzacions i els sistemes de sol·licitud i justificació. Aquesta reformulació es farà de forma progressiva en tant que forma part de la convocatòria general de subvencions de l'Ajuntament en la que intervenen els òrgans gestors de les diferents àrees municipals.

5. Clàusules socials en cultura

Aquesta acció comprèn la creació d'un grup de treball format per personal municipal i professionals externs, amb l'objectiu d'establir una sèrie de clàusules socials adaptades als diferents tipus de serveis i activitats culturals que l'Institut de Cultura contracta en el marc dels seus programes. En aquesta línia la redacció de qualsevol nou plec de contractació en el futur hauria d'integrar aquestes qüestions.

6. Baixos de Protecció Oficial Cultural

L'any 2017 l'Ajuntament de Barcelona, a través de l'empresa municipal Foment de Ciutat, va posar en marxa el projecte Baixos de Protecció Oficial als barris del Raval, Sant Pere, Santa Caterina i la Ribera. El programa BPO que es posarà en marxa el 2022 té per objectiu revertir la tendència d'especulació immobiliària d'aquests barris mobilitzant locals buits, revertint el monocultiu econòmic i promovent econòmicament els barris i el seu veïnat. Es tracta d'un

programa que vol incidir en un problema molt accentuat en aquesta zona de la ciutat. Els baixos s'oferiran a persones, entitats o empreses culturals per a la instal·lació de tallers, creació d'espais per al treball cultural, l'assaig o l'exhibició d'activitats artístiques a canvi d'un lloguer social per sota del preu de mercat.

7. Oficina Ciutadana de la Cultura (OCCU)

La futura OCCU, ubicada als baixos del Palau de la Virreina, esdevindrà un espai de trobada, acompanyament i suport al teixit cultural. Les seves funcions comprendran la informació, la gestió de tràmits i l'assessorament personalitzat; a banda de la promoció d'activitats formatives, informatives i de debat i reflexió al voltant de polítiques, programes i pràctiques culturals així com la cessió d'espais per a trobades i activitats.

8. Espais de cultura viva

L'any 2019 l'Ajuntament de Barcelona va aprovar una modificació de l'actual Ordenança Municipal de les Activitats i dels Establiments de Pública Concurrencia per tal d'incloure l'activitat dels "Espais de cultura viva". La nova categoria permet als establiments que s'hi acullin un aforament variable a partir de la disposició de l'espai, en funció del tipus d'activitat que deriva de la seva programació. El que busca aquesta línia és ampliar el seu abast per garantir la seguretat legal dels establiments, que ja tenen una activitat cultural regular i, alhora, promoure'n la incorporació de nous.

9. Consolidació i ampliació dels circuits d'exhibició municipals

L'Ajuntament de Barcelona fa anys que ha posat en marxa diversos circuits d'exhibició multidisciplinar que cerquen, d'una banda, descentralitzar l'oferta cultural, apropant-la a tots els barris, i d'altra, millorar les oportunitats laborals dels sectors creatius:

- Barcelona Districte Cultural, actualment amb 32 centres i 236 activitats en marxa a la ciutat.
- El programa Temporals d'exposicions, que apropa les arts visuals als centres cívics i que el proper 2022 s'ampliarà en nombre d'artistes participants i espais d'exhibició.
- La Quinzena Metropolitana de Dansa, que aspira a la propera edició arribar a 12 municipis en l'àmbit de la regió metropolitana.
- Sala Barcelona, que es consolida i es mantindrà a partir de l'estiu que ve com un espai de programació musical estable.

10. Cases de Cultura de Barcelona

En uns mesos es posarà en funcionament la **Sala BAM** (Barcelona Acció Musical), que s'ubicarà a l'actual sala Barts. L'objectiu d'aquest nou projecte és esdevenir el node vertebrador del sector musical a la ciutat, treballant en la creació, l'exhibició i la formació des de la professionalització, amb una aproximació comunitària que fomenti la relació entre cultura i educació i els vincles amb els barris on s'ubica. A més de l'espai de la sala Barts, la Casa de la Música també comptarà amb altres equipaments de la ciutat com ara la **Casa de l'Aigua**, al

districte de Nou Barris, que esdevindrà un espai per a l'assaig musical, i la **Fabra i Coats**, que complementarà la Casa de la Música amb espais i recursos.

Finalment el recentment adquirit teatre de **El Molino** se suma també a la proposta amb un projecte que pretén transformar-lo en un centre de dinamització, formació i exhibició de les arts parateatral i nous llenguatges escènics de Barcelona.

11. Biennial d'Art Manifesta 2024

La proclamació de Barcelona com a seu de la pròxima edició de la Biennial d'Art Manifesta és l'oportunitat per iniciar un procés de codisseny dels seus continguts a partir d'un sistema de governança que reconegui i inclogui el teixit artístic de la ciutat i els grans equipaments. La celebració d'aquest esdeveniment tindrà un abast metropolità i suposarà un gran impacte en el teixit artístic de la ciutat ja que Manifesta està pensat per afavorir el sector creatiu dels territoris on se celebra. Des de la Biennial s'encarregarà creació d'obra artística a creadors/es locals, sempre amb la voluntat que allò que es generi o crei quedi més enllà dels cent dies que durarà l'exhibició.

12. Implementació del REC Cultural

El REC (Recurs Econòmic Ciutadà) Cultural és una moneda ciutadana per a la participació en activitats culturals de la ciutat i la compra de productes culturals. Aquest sistema d'intercanvi ciutadà complementari i paritari a l'euro és una alternativa al sistema econòmic i monetari dominant. La seva implementació permetrà reforçar el vincle entre la ciutadania i els equipaments i espais culturals locals. La prova pilot de la implementació del REC Cultural es durà a terme a Sants i Poble-sec, dos barris amb un important teixit i diversitat cultural i social i amb presència d'equipaments culturals públics i privats.

13. Reformulació del Consell de Cultura

L'acció consistirà en la creació de grups de treball i comissions de seguiment amb l'objectiu d'incorporar als plenaries del Consell de la Cultura una sèrie de debats a l'entorn de temes d'interès, que afectin la política cultural de la ciutat. La nova estructura de funcionament del Consell permetrà també convidar a ponents externs per aportar idees i debat als temes que es treballin i els resultats es presentaran al Ple per al seu debat.

Més de 36 milions d'euros de pressupost per fer possibles les accions previstes

Aquest pressupost contempla un pla de desplegament des d'abans de la publicació de la mesura fins a l'any 2023. **Dels 36.640.941 euros previstos, el 44,9% (16.441.513 €) és pressupost extraordinari, i el 55,1% restant (20.199.428 €) és pressupost ordinari.**

ACCIÓ	CALENDARI	PRESSUPOST
-------	-----------	------------

Beques Barcelona Crea	Les bases es publicaran a finals de 2021	3.060.000 € (despesa corrent)
Espai de coordinació i banc de recursos de la xarxa de Fàbriques de Creació	Inici de les accions en el primer semestre de 2022	173.880 € (despesa corrent)
Sistema municipal de residències de creació	Convocatòria de beques el 2023	240.000 € (despesa corrent)
Reformulació de les subvencions i els ajuts	Implementació progressiva dels aspectes treballats des de 2022 fins 2024	15.618.708 € (despesa corrent) 2.310.000 € (inversió)
Clàusules socials en cultura	En marxa l'aplicació de les clàusules	
Implementació del REC Cultural	Prova pilot inici principis 2022	350.000 € (despesa corrent)
BPO Cultural	Ja està en marxa el treball intern	1.000.000 € (inversió)
Oficina Ciutadana de la Cultura	1r semestre 2022 inici de l'activitat amb els nous serveis implementats	1.200.000 € (despesa corrent) 80.000 € (Inversió)
Espais de cultura viva	En funcionament	15.000 € (despesa corrent)
Ampliació dels circuits d'exhibició municipals	En funcionament	
Cases de Cultura de Barcelona	Adjudicació gestió sala BAM prevista per al maig 2022. El Molino, inici de la tramitació administrativa durant el 2022	7.150.000 € (inversió)
Biennial d'Art Manifesta 2024	Desenvolupament des de 2021 fins a 2024	5.211.512 € (despesa corrent)
Reformulació del Consell de Cultura	En funcionament	231.840 € (despesa corrent)

	Despesa corrent Inversió	27.100.941,00 € 9.540.000,00 €
TOTAL		36.640.941,00 €

Una campanya sota el lema ‘Aquí es fa Cultura!’ per donar a conèixer els drets de la ciutadania

La comunicació i la difusió del Pla de Drets Culturals esdevé estratègica i, en aquest sentit, s’ha impulsat un pla estratègic de comunicació sota el lema “Aquí es fa Cultura!”. Un conjunt d’accions comunicatives que generin vincle amb totes les persones, subjectes de drets culturals, i cerqui la complicitat de tots els agents culturals implicats: sectors i teixit productiu, entitats i associacions, i agents interns de l’Administració

La campanya de comunicació que tot just arrenca amb la presentació d’aquesta mesura té per objectiu donar a conèixer l’abast i significat del concepte Drets Culturals i posar l’èmfasi en la reflexió respecte la importància de l’accés i la participació envers les pràctiques culturals. Els productes de comunicació que s’han generat volen arribar a tota la ciutadania, i posar el pes en la importància dels petits gestos quotidians que no s’identifiquem com a pràctiques culturals per redescobrir el paper benèfic, íntim i necessari que la cultura exerceix a la vida de les persones.

Diferents il·lustradors com ara Camille Vannier, Roberta Vázquez de Cabo, Marta Altieri, Juanjo Sáez, Néstor Fernández i Olga Capdevila han posat la seva creativitat per confeccionar un [fanzine digital](#) que recull en llenguatge planer i directe la importància, el sentit i la missió d’una ciutat com barcelona que s’ha declarat ciutat de Drets Culturals. També s’ha creat un portal informatiu des d’on es pretén recollir i divulgar totes les accions que l’Ajuntament de Barcelona anirà implementant al llarg del desplegament del pla: www.barcelona.cat/aqui-es-fa-cultura/ca

Material gràfic i audiovisual

<https://eicub.net/share/service/publicSite?node=workspace://SpacesStore/3c5c3912-455a-4483-89ba-fb90d08f5ee4>